

Előzetes tájékoztató

Gyöngyös város településfejlesztési koncepciójának elkészítéséhez

Településfejlesztési koncepció készítésének indoka

Az önkormányzat célja, hogy Gyöngyös Város Településfejlesztési Koncepcióját felülvizsgálja és korszerűsítése a 314/2012.(XI.8.) kormányrendeletben foglaltaknak megfelelően. Így a koncepció megfelelő alapot nyújt az Integrált Városfejlesztési Stratégia elkészítésére, illetve a város településrendezési eszközeinek korszerűsítésére.

Előzetes tájékoztató készítésének igénye

Az előzetes tájékoztató a „a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet alapján készül el. A rendelet 22. pontja (A településfejlesztési koncepció egyeztetésének és elfogadásának szabályai) és 30. § (1) bekezdése alapján „A polgármester a készítendő koncepcióról előzetes tájékoztatót küld a 9. mellékletben meghatározott államigazgatási szerveknek, valamint az érintett területi (megyei és fővárosi) és a közvetlenül érintett szomszédos települési önkormányzatnak (a továbbiakban együtt: érintett területi, települési önkormányzat), továbbá azt ismerteti a partnerségi egyeztetés szabályai szerint az eljárásban érintett résztvevőkkel.”

A településfejlesztési koncepció készítése során alkalmazandó alapelvek, szempontok

- Integrált megközelítés: a fejlesztési javaslatok közti szakterületi összhang biztosítása a városban, illetve az egyes településrészek esetén,
- Partnerségi elvének alkalmazása, az adott szakterületen, illetve településrészen érdekelt állami, civil szervezetek bevonása a fejlesztési javaslat kialakításába az önkormányzattal egyeztetett módon
- Településfejlesztési eszközök szinergiája, a szabályozási feladatok és a fejlesztési igények összehangolásának biztosítása, hogy a kétféle fejlesztéspolitikai eszköz egymást erősítse, így a változások nemcsak a beruházásoktól, hanem a szabályozások eredményeként is létrejöhetnek
- Környezeti fenntarthatóság és esélyegyenlőség szempontjainak érvényesítése a fejlesztési javaslatok kialakítása során. Ennek keretében preferált az erőforrás-hatékony megoldások alkalmazása, közlekedés-szervezés, környezetvédelem, energia-felhasználás és előállítás terén, cél továbbá a biodiverzitás erősítése, barnamezős területek újrahasznosítása. Az esélyegyenlőség kapcsán fontos a közszolgáltatásokhoz, illetve a méltó életkörülményeket szolgáló infrastruktúrához való hozzáférés biztosítása, illetve a demográfiai változások figyelembe vétele.

Gyöngyös település fejlesztését meghatározó főbb tényezők

Gyöngyös város gazdasági-társadalmi-környezeti állapotával kapcsolatos főbb tényezőket előzetesen Gyöngyös város 2015 és 2019-re vonatkozó gazdasági programja alapján határoztuk meg. Ezen szempontok kiegészítése szükséges egy hosszú távú, szabályozási és fejlesztési szükségleteket megfogalmazó tervezési szemlélet alkalmazása során. A fejlesztési célok, döntően az alábbi erősségek-gyengeségek-lehetőségek-veszélyek kapcsán megfogalmazott szempontok alapján kerülnek kijelölésre.

Erősségek

Termelő üzemek (ipari park), kezdő vállalkozások (tervezett inkubátorház) befogadásra rendelkezésre álló infrastruktúra;

Ipari park megléte és működése

Befektetés-ösztönzési szolgáltatások, működő vállalkozás-fejlesztési támogatási program;

Foglalkoztatottak javuló aránya;

Megfelelő minőségű szálláshelyek a Mátrában;

Rekultivált kommunális hulladéklerakó;

Házhoz menő szelektív gyűjtés;

Megfelelő közlekedési kapcsolatok a főváros irányába, illetve autópálya elérhetőség;

Egészségügyi alapellátás biztosított;

Stabilan működő szociális ellátó rendszer;

Távoktatás.

Kiépített, jól működő intézményhálózat (művelődés, kulturális, sport, szabadidő).

Gyengeségek

Munkanélküliek egyre nagyobb hányada tartósan rászorul a támogatási rendszerre;

Rugalmatlan munkaerő-kínálat;

Jelen vannak a városban szegregátumok (Észak-nyugati városrész, Zsellérváros, III. osztály);

Energiahasznosításra váró nagyszámú panelépítésű lakóépületek;

Hiányos rendezvény infrastruktúrák;

Idősödő társadalom;

Energiahasznosításra váró nagyszámú panelépítésű lakóépületek;

Energetikai célból korszerűsítésre váró középületek;

Hiányzó időskori ellátást biztosító kapacitások közül a demens otthon és a nappali ellátó (északi városrész) hiánya;

Csökkenő közép- és felsőfokú képzési kínálat, illetve képzésbe bevontak száma;

Csapadékvíz elvezető infrastruktúra elégtelensége, különösen a kertvárosi, családi házas övezetekben

Város szélén számos barnamezős terület, felhagyott ipari üzemek

Parkolók hiánya, különösen a lakótelepi övezetekben

Városi kerékpárút-hálózat elégtelen és hiányos, különösen hiányzik a városszéli iparterületek és a egyes településrészek közti összekötés

Lehetőségek

Stabilizálódó gazdasági környezet, ami lehetőséget ad további beruházásoknak, vállalkozás-fejlesztéseknek;

Idősödő lakosság újabb követelményeket támaszt a szociális ellátórendszerrel szemben: Időskori ellátást biztosító intézményi kapacitások bővítése;

Bővülő igény az egészségfejlesztési programok megvalósítására;

Átképzési, készségfejlesztési programok indítása;

Munkaügyi központ-munkaközvetítés hatékonyságának növelése;

Testvérvárosokkal iskola-csereprogram

Mátraaljai Települések Szövetségével való együttműködések keretében közös projektek szervezése;

Zöldfelületek fejlesztése, élhetőbb, klímataudatos városi környezet biztosítása: parkosítás, pihenő parkok kialakítása, játszóterek felújítása;

Intézményi korszerűsítések, energetikai beruházások eredményeként költséghatékonyabb működés;

Turisztikai, gyógyhely potenciál magasabb szintű kihasználása;

Gazdaságfejlesztés és városmarketing.

Apolló gumigyár és a kapcsolódó iparosodás egyéb hatásai, növekvő kereslet: ingatlan-piac, oktatás, szociális és egészségügyi szféra, kereskedelem irányába

Veszélyek

Változó kormányzati szabályozás, további költségvetési elvonások, melyek kevesebb teret hagynak a fejlesztéseknek és az önként vállalt feladatok ellátásának;

Csökkenő lakónépesség, megmaradó elvándorlás;

Hiányzó bölcsődei férőhelyek a kismamák minél hamarabbi munkába állásának ösztönzésére és a várható térségi növekvő munkaerő kiszolgálása érdekében;

A munkaerő alkalmazkodóképessége tovább gyengül;

Csökkenő önkormányzati támogatások, bevételek;

Tanulmányok során szerzett ismeretanyag rövid idő alatt elértéktelenedik.

Képzetlen, elsősorban a roma népesség szociális helyzete tovább romlik

A város hosszú távú jövőképe

Gyöngyös város 2015-2019-re vonatkozó Gazdasági Programjában megfogalmazásra került egy hosszú távú jövőkép, ami épít a 2007-13-as integrált városfejlesztési stratégiára, annak megvalósítása során elért eredményekre, illetve számít a jövőbeni kihívásokkal, illetve támogatási lehetőségekkel. Ezen jövőkép a partner szervezetek előzetes tájékoztatásaképpen kerül bemutatásra, hogy lássák elsődlegesen milyen szempontokhoz, célokhoz kéri a város javaslatokat, illetve az információkat. A koncepció elkészítésének folyamán természetesen ez a hosszú távú jövőkép pontosodhat és a partner szervezetek javaslatainak eredményeképpen kerülnek a fejlesztési célok kialakítására.

A stratégia kialakításának és megvalósításának célja Gyöngyös város lakossága jólétének és életszínvonalának javítása és a település gazdasági, valamint társadalmi viszonyainak tartós fejlődési pályára állítása a környezeti és szociális adottságok figyelembevételével.

A város hosszútávú célja a **városlakók életminőségének javítása**, melynek érdekében a gazdaság és a közigazgatás hatékonyságát növeli, figyelembe véve a természetes **környezet fenntartását és védelmét**, valamint **a város és az üdülőkörnyezetek karaktermegőrző fejlesztését**.

Cél továbbá, hogy Gyöngyös a térségben betöltött szerepét megtartva, **átértelmezve működjön együtt környező településekkel, éljen a járásszékhely adta lehetőségekkel**. A település a lakossága számára biztosítsa a gazdasági, minőségi lakó, munka, infrastrukturális közösségi funkciókat, fekvését, adottságait kihasználva, szolgáltatásokat nyújtson térsége számára. A településhierarchiában betöltött jelenlegi szerepét megtartva működjön együtt a közeli településekkel.

A jövőkép szerint Gyöngyös hosszútávon a lakosság számára egészséges lakókörnyezetet biztosít. A meglévő lakás és közintézmények fejlesztése folyamatossá, fenntarthatóvá válik. A település városközpontjában a közösségi-, közigazgatási-, és kereskedelmi szolgáltatások koncentráltan elérhetőek lesznek. Ezzel egyrészt erősödik a kihasználtságuk, másrészt a város eddig is meghatározó térségi szerepe megerősödik.

A belváros közterületei, közösségi programjai, kulturált környezete elégedetté és büszkévé teszik a helyi lakosságot, vonzóvá teszik a betelepülni szándékozók részére. A város zöld és barnamezős telephelyein működő gazdasági szervezetek meghatározó szereplői lesznek a meglévő nagyvállalatok mellett a helyi kis-, és középvállalkozások.

A biztos gazdasági háttérrel rendelkező termelő vállalkozások jelentős foglalkoztatóként és adózóként járulnak hozzá a város gazdasági-társadalmi stabilitásához.

A megfelelő lakókörnyezet, foglalkoztatási és kikapcsolódási lehetőségek következtében a város lakosságának demográfiai állapota javul, az ide települők fiatalítják a település korösszetételét.

A város aktív lépéseket tesz a leromlott állapotú lakóterületek és az ott élők helyzetének javítása érdekében, infrastrukturális, foglalkoztatási és szociális beavatkozásokkal csökkenti a jelenleg meglévő halmozott hátrányokat. Folyamatos, aktív kapcsolatot alakít ki a megvalósításba bevonható civil és érdekvédelmi szervezetekkel, a hátrányos helyzetű csoportokkal, valamint az érintett lakosság képviselőivel.

A kor vívmányait, a társadalmi igényeket és a felelős, fenntarthatóságot szem előtt tartó fejlesztésekben minden esetben szempont az energiahatékonyság növelése, az így elért eredmények továbbvitele, illetve a klímavédelem. A digitalizációs folyamatok a városfejlesztésben is szerepet kell, hogy kapjanak, melynek területe, programja a digitális város, a Smart City program lehet.

A fenti célok összehangolása és azok eredményei által érhető el az, hogy Gyöngyös város nem csak javakat, de a lakosság számát tekintve is gyarapszik, fiatalodik, még vonzóbbá válik.

Gyöngyös város településrészei

Az alábbi településrészek önálló elemzése és vizsgálata valósul meg a koncepció elkészítése során.

1. Központi belterület
2. Kékestető
3. Mátrafüred
4. Mátraháza

5. Sástó

Kérés a partner szervezetek felé

Az alábbi információkat kérjük a településfejlesztési koncepciók elkészítésére vonatkozó jogszabály alapján a partner szervezetek részéről.

Az Ön által képviselt szervezet álláspontját, elsődlegesen a szervezete feladatainak relevanciájából Gyöngyös város gazdasági-társadalmi-környezeti helyzetéről, javasolt fejlesztési céljairól.

Kérjük, hogy a településfejlesztési koncepció elkészítését támogassa az Előzetes tájékoztató anyagot kézhezvételétől számított 21 napon belül a következőkkel:

- ismerteti a hatáskörébe tartozó kérdésekben a településre vonatkozó jogszabályon alapuló követelményeit és a koncepció tartalmi követelményeivel kapcsolatos elvárásait, a települést érintő ágazati elhatározásokat,
- nyilatkozik arról, hogy az eljárás további szakaszaiban részt kíván-e venni,
- nyújtja át az Önkormányzat részére 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet a 9. mellékletében szereplő témakörökben és az Ön szervezetére vonatkozó aktuális adatokat, információkat, és azokat biztosítsa az Önkormányzat számára a településfejlesztési koncepció elkészítéséhez való felhasználásra.

Kérjük, hogy javaslatait, az adatokat, amennyiben lehetséges, nem csak Gyöngyös város egészére, hanem ha rendelkezésre állnak, akkor e dokumentumban nevesített városrészekre is adják meg.

Partnerségi egyeztetések

Az önkormányzat tervezi, hogy a partner szervezetektől történő információkérés után az elkészülő helyzetelemzési és javaslattevési anyagrészt egyeztetésre és véleményezésre megküldi majd a partnerszervezeteknek. Erre várhatóan 2015. szeptemberében kerül sor.

Az önkormányzat tervezi, hogy több kisebb szakmai egyeztetést tart a koncepció elkészítése folyamán a városban meghatározó gazdasági, társadalmi szervezetekkel, hogy javaslataikkal támogassák a fejlesztési célok kijelölését, illetve a célok mentén megvalósítandó jelentősebb léptékű projektek megvalósítását, alakítsák azok részletes tartalmát.

A fejlesztési célok megvitatásba be kívánjuk vonni a lakosságot, hogy véleményeikkel, javaslataikkal formálják a város fejlesztési céljait, így majd azok megvalósításában a jövőben támogató szerepet tudjanak betölteni.